

Handläggare: Maria Andersson
Tel: 508 25 910

Till
Socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Redovisning av medel för forskning och utveckling 2009 samt fördelning av medel för forskning och utveckling 2010

2 bilagor

Förslag till beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förslaget till fördelning av 2010 års medel för forskning och utveckling.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden har ett FoU-anslag på 5,6 miljoner kronor. För år 2010 har 1,5 miljoner kronor lysts ut för effektutvärdering av projektet Bostad Först Stockholms stad. Två projekt som beviljades medel 2009 men som var fleråriga forskningsprojekt har kommit in med ansökningar för fortsatt finansiering 2011. I detta ärende behandlas utlysningen av effektutvärderingen Bostad Först och projektet ”Ungdomar som riskerar att fara illa: skolans sociala klimat, psykisk ohälsa och brottslighet”.

Förvaltningen föreslår att 2 014 mnkr av FoU-anslaget fördelas till de två ansökningar som behandlas i detta ärende. Kvarvarande medel föreslår förvaltningen fördelas i kommande ärende till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden i december.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid Preventionscentrum - Europaforum vid avdelningen för stadsövergripande frågor.

Bakgrund

Stockholms stads FoU-verksamhet inom det sociala området är ett komplement till forskning på nationell nivå, den ska ha ett tydligt Stockholmsperspektiv och de forskningsprojekt som beviljas medel från FoU-anslaget ska så långt det är möjligt ha en på förhand definierad beställare i staden – en stadsdelsförvaltning, en fackförvaltning eller ett kommunalt bolag. FoU-anslaget ska inte användas för att täcka generella kunskapsluckor när det gäller forskning om socialt arbete utan ska användas för att täcka stadens specifika behov.

I tjänsteutlåtandet ”Plan för forskning och utveckling 2009” (dnr 3.2-0199/2009) identifierades följande fokusområden för FoU-arbetet för åren 2009-2011:

- Utsatta barn och deras föräldrar
- Hemlöshet/missbruk/psykisk ohälsa
- Våld i nära relationer

Redovisning av medel 2009

2009 års medel anslogs för forskning och utveckling kring barn som far illa eller som riskerar att fara illa och nämnden beviljade medel till följande forskningsprojekt:

- Effekttvärdering av förstärkt fKomet – ett föräldrastödsprogram för psykosocialt belastade barnfamiljer. Sökt belopp: 729 000 kronor. Sökande: Karolinska Institutet. Redovisas 2010-12-31.
- Utvärdering av det beteendebaserade samspelsprogrammet Komet i förskolan. Sökt belopp: 660 000 kronor. Sökande: Uppsala universitet. Redovisas 2010-12-31.
- Ungdomar som riskerar att fara illa: skolans sociala klimat, psykisk ohälsa och brottslighet. Sökt belopp: 733 000 kronor. Sökande: Stockholms universitet. Projektet är flerårigt och har kommit in med redovisning och ny ansökan som behandlas i detta ärende.

- Utvärdering av stödgrupper för barn och ungdom – en kontrollgruppsstudie. Sökt belopp: 750 000 kronor. Sökande: Karolinska Institutet. Projektet är flerårigt och har kommit in med redovisning och ny ansökan som behandlas i decembernämnden.
- Registerstudie om insatsen kontaktperson/kontaktfamilj. Sökt belopp: 1 200 000 kr. Sökande: Stockholms Universitet. Projektet skulle ha redovisats 2012-12-31 men har försenats och redovisningsdatumet förlängts till 2013-06-31.

Förutom ovanstående projekt fick ett bokprojekt på Stockholms Universitet ”Nedre botten – vräkningar i Stockholm 1897-2008” medel (100 000 kr) som stöd till tryckning av boken. Detta projekt har inkommit med en redovisning och ett seminarium (öppet också för nämndens ledamöter) planeras i februari för att koppla samman det historiska perspektivet med det vräkningsförebyggande arbete som görs i staden i dag.

Förvaltningens förslag till fördelning av medel 2010

Grunden för förvaltningens förslag är det ovan nämnda ärendet ”Plan för forskning och utveckling 2009”. Inom ramen för Socialtjänstakademien, där representanter från förvaltningen möter ledande forskare från olika discipliner inom det sociala fältet, diskuteras inriktningen på stadens forskning kontinuerligt. Under 2010 har förvaltningen också inlett ett arbete för att stärka kopplingen mellan forskning och stadens verksamheter. Under våren 2010 har därför representanter från olika stadsdelsförvaltningar bjudits in till Socialtjänstakademien för att beskriva aktuella frågor i stadens socialtjänst. Pågående utvecklingsprojekt har fått direkta synpunkter och råd rörande innehåll och metodval. Förvaltningens ambition är att behoven från stadens verksamheter ska få ett direkt inflytande på utformningen av förvaltningens förslag till fördelning av forskningsmedel.

Med utgångspunkt från de fokusområden som identifierades 2009 har förvaltningen utlyst 1,5 miljoner kronor för en effektutvärdering av projektet Bostad först i Stockholms stad. Målet har varit att genom FoU-medel finansiera en fristående utvärdering med syfte att söka besvara frågan om modellens effektivitet när det gäller att motverka hemlöshet hos målgruppen. Utvärderingsdesignen ska omfatta en matchad kontrollgrupp. Utvärderingen ska även bidra till metodutveckling genom att årligen rapportera delresultat till projektets arbets- och styrgrupper.

Därutöver pågår diskussioner med landstinget och Ersta Sköndals högskola att utvärdera stadens och landstingets gemensamma satsning på ett integrerat arbetssätt att möta hemlösas olika hjälpbehov på Pelarbacken. En förfrågan har också kommit in från Socialhögskolan om finansiering och samverkan runt en forskningsrapport/bokprojekt om vad EU-medlemskapet har haft för effekter på

det sociala arbetet i Sverige. Detta är särskilt intressant med tanke på det snart avslutade "Europeiska temaåret om fattigdom", där bl.a. hemlöshetsfrågan debatterats livligt. Även det projekt som förvaltningen driver om lokal implementering av den "Europeiska strategin om aktiv inkludering" har uppmärksammat frågan.

Projekten "Ungdomar som riskerar att fara illa: skolans sociala klimat, psykisk ohälsa och brottslighet" samt "Utvärdering av stödgrupper för barn och ungdom – en kontrollgruppsstudie" som beviljades medel 2009 löper över flera år och har inkommit med nya ansökningar till förvaltningen under oktober månad 2010.

I detta ärende behandlas utlysningen av effektutvärderingen Bostad Först och projektet "Ungdomar som riskerar att fara illa: skolans sociala klimat, psykisk ohälsa och brottslighet". De övriga projekten behandlas i decembernämnden.

Utllysning Bostad Först

Underlaget för utlysning för utvärderingen har tagits fram i samarbete med representanter från Socialtjänstakademien. (bilaga 1) Utlysningen gick ut till universitet och högskolor den 27 september 2010 och sista datum för ansökan var den 28 oktober 2010. Utlysningen var för 1,5 miljoner kronor för åren 2011-2013. Ansökningar som avser delfinansiering prioriteras. Förvaltningskostnaderna får utgöra max 35 procent av sökt belopp. Projektet kommer att löpa över tre år och ekonomisk delredovisning ska lämnas årligen. Ansökan kunde göras av person med forskarexamen verksam vid en svensk forskningsinstitution vid högskola eller universitet.

Totalt inkom två ansökningar (se bilaga 2), från Stockholms universitet/STAD respektive Ersta Sköndals högskola.

Behandling av ansökningarna

Ansökningarna har fördelats för bedömning inom Socialtjänstakademien. Ledamöterna har bedömt ansökningarna utifrån sökandens kompetens och förtrogenhet med forskningsområdet, forskningsprojektets relevans vid beaktande av tidigare forskning/kunskapsläge, val av metod och vetenskaplig kvalitet. Preventionscentrum-Europaforum har granskat ansökningarna för uppfyllelse av de formella kraven och möjligheten för genomförande av utvärderingen utifrån den projektplan som finns för Bostad Först.

Förslag till beslut

Båda ansökningarna höll hög vetenskaplig kvalitet. Förvaltningen bedömer dock att den ansökan som inkommit från Stockholms universitet (ansökan 1 i bilaga 2) på ett tydligare sätt visar hur forskarna avser handskas med de metodologiska problem som är förknippade med effektutvärderingar av socialtjänstens verksamheter, särskilt vid studier med små urval och utan möjlighet till randomisering. Beloppet i ansökan från Stockholms universitet låg dock över den

ram som angavs för utlysningen kring utvärdering av Bostad Först. Förvaltningen föreslår därför att projektet beviljas medel under förutsättning att projektet kan inrymmas inom den utlysta ramen. Förvaltningen avser även att med stöd av Socialtjänstakademien fortsätta diskussioner med Stockholms universitet kring utformningen av utvärderingen.

Ansökan projekt "Ungdomar som riskerar att fara illa: skolans sociala klimat, psykisk ohälsa och brottslighet"

I utlysningen av forskningsmedel 2009 var ovanstående projekt ett av fem som beviljades medel. Projektet och projektplanen är treårigt men i enlighet med anvisningarna söktes och beviljades 733 000 kronor enbart för år 2010. Under årets tio första månader har dock arbetsinsatsen p.g.a. av ett antal faktorer, t.ex. föräldraledigheter, blivit avsevärt mindre. Projektet har inkommit med en lägesrapport (bilaga 3) med en redogörelse över hur projektet framskridit under 2010 fram till nu, och där skälen till avvikelser från den ursprungliga tidsplanen anges. Redovisningen innehåller en ekonomisk redovisning inklusive förväntat utfall per 2010-12-31 samt en budget för år 2011 följer därefter.

Behandling av ansökan

Ansökningen har granskats av en ledamot i Socialtjänstakademien som bedömt ansökningen utifrån sökandens kompetens och förtrogenhet med forskningsområdet, forskningsprojektets relevans vid beaktande av tidigare forskning/kunskapsläge, val av metod och vetenskaplig kvalitet. Preventionscentrum-Europaforum har granskat ansökningarna för uppfyllelse av de formella kraven samt relevansen för stadens arbete med att utveckla Stockholmsenkäten och det preventiva arbete som tar sin utgångspunkt i resultaten från enkäten.

Förslag till beslut

Ansökan håller hög vetenskaplig kvalitet och skälen till avvikelse från tidsplanen är väl förklarade. När forskare använder data från Stockholmsenkäten finns möjligheter till mer djupgående analys och fler samkörningar med annan relevant data än vad förvaltningen kan åstadkomma. Detta innebär en kvalitetssäkring och statushöjning av Stockholmsenkäten men blir också en källa till kunskap som kan användas i stadens preventiva arbete. Förvaltningen föreslår därför att projektet beviljas ytterligare medel för 2011. Det sökta beloppet 877 000 kr kommer att minskas med de 363 000 kr som inte nyttjades 2010 vilket innebär att förvaltningen föreslår att 514 000 kr beviljas i ytterligare anslag för 2011.

Bilagor

1. Utlysning effektutvärdering Bostad Först.
2. Sammanställning inkomna ansökningar utlysning Bostad Först
3. Lägesrapport projektet "Ungdomar som riskerar att fara illa: skolans sociala klimat, psykisk ohälsa och brottslighet".

